

Ønsker et tettere samarbeid med barneverntjenesten

Antallet bekymringsmeldinger fra tannhelsetjenesten til barnevernet er halvert i perioden 2019 til 2022. En forklaring kan være færre møter mellom tjenestene under pandemien, mener tannhelsepersonell ved to klinikker i Rogaland.

 TONE ELISE ENG GALÅEN

I tillegg etterspør de mer opplæring rettet inn mot den vanskelige samtalen med foreldrene, og foreslår en tverrfaglig utredningsinstans å henvise videre til ved tvil om et barn er utsatt for omsorgssvikt eller ikke.

– For noen år siden hadde vi samarbeidet med barnevernstjenesten høyt på agendaen. Under pandemien ble møtestedene færre og kontakten mer sporadisk. Skal samarbeidet fungere etter intensjonen, må vi få på plass igjen den jevnlige kontakten mellom tjenestene, sier tannlege og klinikkleder Nina Skjold ved Sandnes tannklinik.

Hun stiller til intervju med Tidende, på Teams, sammen med tannpleier Mona Leversen Fløysvik, og tannlege Kirsten Croft ved Jørpeland tannklinik i nabokommunen Strand.

Får stadig mer å gjøre

Tannlege Kirsten Croft merket godt at beredskap og smittevern tok det meste av oppmerksomheten i årene

med pandemi, men understreker at tannklinikken har hatt et godt samarbeid med barneverntjenesten også i denne perioden.

– Mye av det vi var opptatt av og fulgte opp før pandemien, kom i bakgrunnen. Nå må vi finne tilbake til der vi var. Samtidig føler jeg at det er stadig mer vi skulle ha gjort, sier hun.

Den offentlige tannhelsetjenesten fikk i perioden 2022/2023 ansvaret for aldersgruppen unge voksne (21-26 år). Det er ikke blitt ansatt flere tannbehandlere i forbindelse med dette, hverken i klinikken i Sandnes eller på Jørpeland.

– På Sandnes tannklinik er vi allerede elleve behandlere som deler åtte behandlingsrom. Det er planlagt ny tannklinik i Sandnes med byggestart i 2024, sier Nina Skjold.

Føler seg usikre i rollen

Både Skjold og Croft har opplevd usikkerhet i rollen som tannlege i møte med sårbare barn og foreldrene deres. De

tror det kan sitte langt inne hos helsepersonell å sende en bekymringsmelding til barnevernstjenesten, spesielt når det gjelder omsorgssvikt. Som tannleger har de kun liten tid sammen med pasienten. De opplever også at mange av sakene blir henlagt.

– Ofte kan det være vanskelig å vite med sikkerhet at barnet lider under omsorgssvikt. Melder jeg inn, setter jeg relasjonen til familien på spill. Hvis saken blir henlagt har jeg ofret en trygg relasjon på en bekymringsmelding som ikke førte frem. For en familie som strever er det viktig at de har tillit til meg og tannhelsetjenesten slik at jeg kan hjelpe dem med det jeg kan. Det tror jeg mange tar med i beregningen når de vurderer om de skal melde fra eller ikke, sier Skjold.

Vil henvise videre ved tvil

De to tannlegene mener at en tverrfaglig utredningsinstans bestående av for eksempel fastlege, helsestasjon og skole eller barnehage ville vært nyttig.

– Dette er ikke vårt fagfelt. Vi er ofte i tvil, og kan ha behov for å henvise til mer undersøkelse før det eventuelt løftes videre til barnevernstjenesten. Med unntak av helt åpenbare funn, kan det være vanskelig å danne seg et inntrykk av omsorgssituasjonen i løpet av de 30 minuttene barnet sitter i stolen. Det finnes profesjoner som er langt bedre kjent med barnet og kan vurdere på et bredere grunnlag, sier Skjold.

Både tannpleier Mona Leversen Fløysvik (t.v.) og tannlege og klinikkleder Nina Skjold ved Sandnes tannklinikk ønsker mer opplæring i hvordan man tar «den vanskelige samtalen» med foreldrene ved mistanke om omsorgssvikt. Foto: privat.

Samarbeidsavtale inn i TannBarn

Skjold etterlyser en standardisert samarbeidsavtale med barnevernstjenesten nedfelt i TannBarn.

– Jeg tror de fleste er klar over hvordan man fyller ut en bekymringsmelding. Det som fører til usikkerhet, er

Alt innen oral og kjevekirurgi. Implantatprotetikk

www.kirurgiklinikken.no Tlf 23 36 80 00, post@kirurgiklinikken.nhn.no Kirkeveien 131, 0361 Oslo

Tannlege
Tormod Krüger
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege
Helge Rishheim
spesialist i oral kirurgi,
maxillofacial kirurgi,
og plastikkirurgi

Tannlege
Frode Øye
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege
Fredrik Platou Lindal
spesialist i maxillofacial
kirurgi

Tannlege
Hanne Gran Ohrvik
spesialist i oral protetikk

Tannlege
**Margareth Kristensen
Ottersen**
spesialist i kjeve- og
ansiktsradiologi

konsekvensen det kan få for relasjonen man har til foreldre og barn. I TannBarn står det at vi skal et samarbeid med barnevernstjenesten, men jeg savner et konkret forslag til samarbeidsavtale, sier hun.

Tannpleier og kollega Mona Leversen Fløysvik, er enig.

– En slik samarbeidsavtale vil være en nyttig referanse for alle som jobber i tannhelsetjenesten. Ikke minst for nyansatte, eller andre som skal melde fra til barnevernstjenesten for første gang eller gjør det sjelden, sier Fløysvik.

Den vanskelige samtalen

Skjold har vært ansatt ved Sandnes tannklinikk i 15 år, og anslår at hun i denne perioden har sendt to til tre bekymringsmeldinger i året. Er det mistanke om vold eller overgrep sendes bekymringsmeldingen uten å informere foreldrene. Gjelder bekymringsmeldingen omsorgssvikt, skal foreldrene varsles om dette på forhånd

– Hvordan tar man den samtalen i med foreldrene i forkant, der de føler seg helt prisgitt våre vurderinger? Når du skal forklare foreldrene at du vurderer omsorgen for barnet som så dårlig at du må melde fra til barnevernet? Det sier seg selv at den situasjonen er svært krevende. Vi trenger mer kompetanse i hvordan en slik samtale bør gjennomføres og i hvordan den skal følges opp i ettertid, sier Skjold.

Alle kjenner alle

Strand kommune har cirka 12 000 innbyggere, rundt 7 000 av dem bor på Jørpeland. Når tannlege Kirsten Croft sender en bekymringsmelding, gjelder det ofte folk hun kjenner til fra lokalmiljøet.

– Man gruer seg. Som helsepersonell har man ikke anledning til å melde fra anonymt, og i et lite samfunn blir det veldig synlig hvem som har meldt. I tillegg baserer vi ofte bekymringen på en antakelse, uten å ha noe konkret å vise til. Lager vi problemer for familien uten grunn? Barna det gjelder kan være venner av mine egne barn, og foreldrene folk jeg møter på fotballbanen. Jeg kjenner til tannhelsepersonell på små steder som har hatt ubehagelige opplevelser knyttet til dette, sier Croft.

Vil vite mer om hvordan barnevernet jobber

Når helsepersonell sender inn en bekymringsmelding, skal barnevernstjenesten innen tre uker gi en tilbakemelding på

– Vi må finne tilbake til der vi var før pandemien. Samtidig føler jeg at det er stadig mer vi skulle ha gjort, sier tannlege ved Jørpeland tannklinikk, Kirsten Croft. Foto: privat.

om det opprettes sak, om saken henlegges, eller om meldingen inkluderes i en allerede eksisterende sak. Tannlegene Skjold og Croft ønsker seg en mer utfyllende tilbakemelding.

– Var meldingen vi sendte nyttig? Det savner jeg å høre noe om. Vi trenger slike tilbakemeldinger for å bli tryggere i vurderingene våre. Noen ganger opplever vi at pasienten kommer tilbake uten at vi vet hvilke prosesser som eventuelt er blitt igangsatt i mellomtiden. I fjor meldte jeg inn en bekymringsmelding som ble til en politisak. Hvordan møter jeg denne pasienten neste gang? Det fremstilles som veldig enkelt å melde fra, men det er ikke det, sier Skjold.

Hun tror samarbeidet mellom tjenestene ville bli bedre ved at barnevernstjenesten i større grad informerte om hvordan de jobber, hvilke konsekvenser en bekymringsmelding kan få, og hvordan de eventuelt kan hjelpe og støtte en familie som sliter.

– Det er mange saker i mediene om omsorgsovertakelse på feil grunnlag. Dette kan også påvirke vurderingene vi gjør som helsepersonell, slik at vi blir mer forsiktige med å melde ifra, sier Skjold.